Redacțiunea, Administrațiunea și Tipografia:
Brașovŭ, piața mare Nr 22.
Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. Manuscripte nu se retrimitŭ!
Birourile de anunciurĭ:
Brașovŭ, piața mare Nr. 22.
Inserate mai primescŭ în Viena: *Rudolf Mosse, Haasenstein & Vogler (Otto Maas), Heinrich Schalek, Alois Herndl, M. Dukes, A. Oppelik, J. Danneberg*; în Budapesta: *A. V. Goldberger, Anton Mezei, Eckstein Bernat*; în Frankfurt: *G. L. Daube*; în Hamburg: *A. Steiner.*
Prețul inserțiunilorŭ: o seria garmondŭ pe o colónă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă și învoială.
Reclame pe pagina III-a o seria 10 cr. v. a. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULŬ LI.

„Gazeta" iese în fie-care ḑi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe unŭ anŭ 12 fl., pe șése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl.
Pentru România și străinătate:
Pe unŭ anŭ 40 francĭ, pe șése lunĭ 20 francĭ, pe trei lunĭ 10 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele postale din întru și din afară și la dd. colectorĭ.
Abonamentulŭ pentru Brașovŭ:
la administrațiune, piața mare Nr. 22, etagiulŭ I.: pe unŭ anŭ 10 fl., pe șése lunĭ 5 fl., pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unŭ anŭ 12 fl., pe șése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. Unŭ esemplarŭ 5 cr. v. a. séu 15 banĭ.
Atâtŭ abonamentele câtŭ și inserțiunile suntŭ a se plăti înainte.

Nr. 229. Brașovŭ, Lunĭ, Marțĭ 18 (30) Octomvrie 1888.

Brașovŭ, 15 Octomvrie v.

Schimbările făcute ḑilele trecute în ministeriulŭ Taaffe suntŭ fără îndoială unŭ succesŭ alŭ politicei ministrului-președinte austriacŭ.

Acestŭ succesŭ e cu atâtŭ mai bătătorŭ la ochĭ, cu câtŭ în timpulŭ din urmă, și mai cu sémă de când cu decorarea ministrului-președinte unguresců de cătră împĕratulŭ germanŭ, ministrul Taaffe fiindŭ trecutŭ cu vederea, ḑiarele germane și cele maghiare îșĭ dădéu silința a face sĕ se crédă, că ministrulŭ-președinte austriacŭ ar fi cădutŭ în disgrația monarchului.

Acéstă ilusiune nu le-a fostŭ dctŭ foilorŭ dualiste sĕ o aibă multă vreme, și câtŭ de mare și de neașteptată le-a fostŭ desamăgirea, ne-a doveditŭ faptulŭ, că mai cu sémă aducerea lui Schönborn în cabinetŭ a scosŭ din sărite pressa centralistă germană și pe cea maghiară. Cea dintêiu s'a mărginitŭ a'șĭ arăta nemulțămirea cu modificările ce le-a făcutŭ ministrulŭ Taaffe în cabinetulŭ sĕu și a arăta, că acestea însemnéză succesulŭ slavismului din Austria în paguba germanismului. Foile maghiare din contră au mersŭ mai departe cu espectorările lorŭ, amenințândŭ că Ungaria s'ar rupe de Austria, îndata ce s'ar vedea, că tendințele federaliste câștigă terenŭ.

Rĕspunsulŭ ce li l'au datŭ foile cehe celorŭ maghiare a fostŭ fórte scurtŭ și se póte resuma în cuvintele: că mai suntŭ și alții carĭ au sĕ ḑică o vorbă în ce privesce viitorulŭ monarchiei, ér nu numai Maghiarii.

Negreșitŭ că pré puținŭ îlŭ turbură pe ministrulŭ Taaffe ce ḑicŭ foile maghiare, când e vorba de a'șĭ esecuta programulŭ sĕu care, după cum ḑicŭ Cehii, țintesce egala îndreptățire națională a tuturorŭ popórelorŭ și respectarea drepturilorŭ regatelorŭ și țĕrilorŭ austriace.

Cumcă lucrulŭ acesta nu le place suprematiștilorŭ ungurĭ, e adevăratŭ. Sciu ei bine, că o împăcare a naționalităților din Austria pe temeiulŭ egalei îndreptățirĭ nu póte rĕmâné fără influință asupra naționalitățilorŭ din țĕrile de dincoce de Laita în favórea drepturilorŭ lorŭ, atâtŭ de nesocotite adĭ de regimulŭ unguresců.

Dér orĭ-câtŭ s'ar svêrcoli suprematiștii germanĭ și ungurĭ, lucrurile trebue sĕ'șĭ facă cursulŭ lorŭ naturalŭ. Nu mai merge cu dominațiunea unora în contulŭ a milióne de nedreptățițĭ. A sositŭ vremea sĕ se dea fiă-căruia ce e alŭ sĕu.

Bugetulŭ Austriei.

Ministrulŭ de finanțe Dunajevski a presentatŭ camerei deputațilorŭ proiectulŭ de bugetŭ pe anulŭ 1889. Cheltuelile suntŭ preliminate în sumă de 538.345,786 fl., ér veniturile în sumă de 538.515,245 fl., adecă cu 21.209,677 fl. mai marĭ ca în anulŭ trecutŭ. Escedentulŭ (veniturile mai marĭ decâtŭ cheltuelile) e de 169,459 fl., prin urmare *deficitŭ nu este* pe anulŭ 1889, pe când în anulŭ trecutŭ deficitulŭ a fostŭ de 21.222,360 fl. Décă n'arŭ fi sporite cheltuelile pentru afacerile comune și pentru gloate, escedentulŭ ar fi cu multŭ mai mare. Negreșitŭ că și în Austria totŭ sporirea dărilorŭ de consumŭ este, care face sĕ apară bugetulŭ favorabilŭ. Dér celŭ puținŭ guvernulŭ austriacŭ totŭ o scóte la capĕtŭ, pe când guvernulŭ unguresců, cu tóte dările de consumŭ, totŭ bugetŭ rĕu a înfățișatŭ, cu deficitŭ.

Dislocările trupelorŭ rusescĭ în vestŭ.

Comunicarea, ce a dat'o „Fremdenblatt" despre dislocărĭ de trupe rusescĭ din interiorulŭ Rusiei spre granița austro-germană, e primită de foile din Berlinŭ cu recélă și cu liniște. „Post" și „National-Zeitung" ḑicŭ, că nu e nicĭ o causă de a fi îngrijată lumea, deórece guvernulŭ rusŭ a căutatŭ sĕ esplice aceste dislocărĭ de trupe, ce în adevĕrŭ se facŭ, prin considerațiunĭ de administrare și de o mai bună îngrijire și aprovisionare. A face sĕ apară aceste dislocărĭ în lumină amenințătóre, nu e potrivitŭ cu întréga situațiune actuală. De altă parte e posibilŭ, că considerațiunĭ de politică internă facŭ, sĕ doréscă guvernulŭ austriacŭ d'a se arăta situațiunea la granița ruséscă tocmai acum în lumină posomorîtă.

Cestiunea macedonénă.

Fóia oficiósă sêrbéscă „Srpska Rec" din Belgrad se ocupă într'un articul de cestiunea macedonénă și ḑice, că sub împrejurările politice de adĭ în peninsula balcanică nu e potrivitŭ a se aduce pe tapetŭ acéstă cestiune și merită imputărĭ aceia, carĭ se 'ncércă sĕ facă din ea unŭ mĕrŭ de cértă între statele balcanice. Fóia sêrbéscă accentuéză necesitatea unei confederațiunĭ a statelorŭ balcanice și pledéză pentru o intimă amicițiă între Turcia, Bulgaria, Serbia și Grecia, a cărorŭ independență o amenință intrigele ce se facŭ în cestiunea macedonénă. Fóia sêrbéscă înțelege intrigile rusescĭ.

Jubileulŭ d-lui de Giers.

In ḑilele acestea, ministrulŭ de esterne d-lŭ de Giers șĭ-a serbatŭ jubileulŭ de 50 anĭ de serviciu. Țarulŭ l'a distinsŭ decorândŭ-lŭ cu ordinulŭ Sf. Vladimirŭ clasa I și într'o telegramă de felicitare în termenĭ fórte călduroșĭ îșĭ esprimă dorința, ca d-lŭ de Giers sĕ continue încă mulțĭ anĭ serviciile sale pentru fericirea și gloria Rusiei.

„Fremdenblatt", cu acéstă ocasiune, publică unŭ articolŭ fórte simpaticŭ, în care ḑice, că Țarulŭ, ale cărui simțĕminte pacînice și dorința de a nu espune imperiulŭ sĕu și Europa la nenumĕratele consecințe ale unei violente ciocnirĭ europene suntŭ cunoscute, a găsitŭ în d. de Giers unŭ servitorŭ sincerŭ și infatigabilŭ. Amicii păcii facŭ urărĭ pentru ca sĕ fiă permisŭ d-lui de Giers sĕ stea încă multŭ timpŭ la postulŭ dificilŭ ce ocupă pentru a continua sĕ lucreze cu acelașŭ succesŭ la menținerea păcei Europei. „Fremdenblatt" află, că d. de Kalnoky a felicitatŭ pe d. de Giers prin telegramă și în terminĭ fórte călduroșĭ.

Cestiunea papală.

După o scire ce a primit'o din Roma fóia francesă „Temps", pe la finele acestei lunĭ se va adresa tuturorŭ guvernelorŭ o circulară a Papei, în care se va declara, că visita împĕratului germanŭ a doveditŭ érășĭ, câtŭ de nesuportabilă este posițiunea Scaunului apostolicŭ. Papa, precum se va spune în circulară, n'a putută întórce împĕratului visitele și pressa italiană a folositŭ dovedile de onóre, arătate lui de unŭ monarchŭ strĕinŭ, spre a'șĭ bate jocŭ de Papa. O alusiune la toastulŭ împĕratului (că Roma va rĕmâné neatinsă de nimenea) probabilŭ că se va suprima din textulŭ definitivŭ.

„National Zeitung" publică o scire, cum se crede din Viena, și încă oficiósă despre cele petrecute în Vaticanŭ. Papa, îndemnatŭ de cardinalĭ, a atinsŭ cestiunea dominațiunei lumescĭ, dér împĕratulŭ germanŭ a declaratŭ, că fiindŭ óspele regelui Italiei, nu póte tracta asupra capitalei lui. Ér în audiența ce a avut'o Papa cu Herbert Bismarck, acesta i-a declaratŭ verbalŭ: „Nu ne putem întórce în evulŭ mediu!" Împĕratulŭ a fostŭ fórte neplăcutŭ atinsŭ de atitudinea Vaticanului și a aprobatŭ deplinŭ vorbele lui Herbert Bismarck.

Persecuțiunĭ turcescĭ.

Se scrie din Scutarĭ:

Limba albanesă a devenitŭ de câtva timpŭ obiectulŭ unorŭ viue persecuțiunĭ din partea guvernului otomanŭ. Ea este persecutată nu numai în Macedonia, dér chiar și în Albania de susŭ.

Astfelŭ, suntŭ acum câteva ḑile, cu

FOILETONULŬ „GAZETEI TRANSIVANIEI."

(12)

NIȚĂ DRAGĂ.

Schiță din viéța unui muncitorŭ.

(Fine)

„Bine v'am găsitŭ", ḑise femeea.

„Bine-ai venitŭ", grăi Niță mai încetŭ și rĕmase uitându-se la ea.

„Apoi uite Niță, sĕ nu fie cu supĕrare, viu din partea mirelui și a mame-si, sĕ vĕ aducŭ vorbă, că nu mai face. A trimisŭ și schimbulŭ și s'a rugatŭ ca sĕ ertațĭ. Câtŭ despre logodnă, vĕ vețĭ înțelege și vĕ va destórce cheltuiala.

„Bine," grăi Niță apăsatŭ și'șĭ plimba mânile prin pĕrulŭ sĕu negru și stufosŭ, și mai apoi începŭ vorba. „Nu face nimicŭ, décă n'a fostŭ dela Dumnedeu sĕ fie," ḑise elŭ ridicândŭ din umerĭ, „ce sĕ facemŭ!" gătă elŭ vorba, ér femeea dândŭ ḑiua bună vrŭ sĕ plece.

Niță rĕmase cu privirea ațintită asupra vótrei, încrețĭ din sprîncene, îșĭ întinse puținŭ gâtulŭ, fiindcă-lŭ strîngea cămașa, șĭ-apoi făcêndŭ doi pașĭ cătră pórtă, întrebă liniștitŭ de totŭ:

„Și adecă de ce nu face?"

„Apoi de Niță, sciu eu ce sĕ ḑicŭ? Au eșitŭ nisce vorbe, mai așa, mai pe dincolea, că fata D-tale cine scie cum va fi, că uite cum se vorbesce, că și Linca d-tale n'a prea fostŭ"...... vrŭ sĕ ḑică mai departe, dér îșĭ curmă vorba, căcĭ Niță începuse a'șĭ mișca sprâncenele mai iute ca de obiceiu.

„Cum n'a fostŭ?" întrebă elŭ apăsatŭ.

„Apoi sĕ vedĭ, Niță, mirele nu ḑice nimicŭ, dér mamă-sa și neamurile nu vreau nicĭ într'unŭ chipŭ. Cu tóte acestea, cine scie, și de-o fi dela Dumnedeu, póte totŭ se va face".

„Bine, bine", grăi Niță rarŭ și începŭ sĕ se plimbe prin curte. Vótra plecase, dér elŭ se plimba într'una și fața lui se întunecă de năcazŭ. Cei din casă, Păuna și fetele, audiseră, dér nicĭ una nu cuteza sĕ iésă afară.

„Biata Chiva!" îșĭ gândĭ Niță și se îndreptă spre ușa casei, puse mâna pe ivărŭ și'lŭ isbi tare de totŭ, astfelŭ încâtŭ cei din lăuntru tresăriră.

Linca îșĭ acoperĭ fața cu șorțulŭ, surorile ei erau cu lacrimile în ochĭ, ér Păuna era ca plouată.

„Tăcețĭ pentru Dumnedeu!" grăi Niță, ér Linca când audĭ vorbele tată-sĕu, se ridică dela masă, se duse lângă vatră, se puse acolo și începŭ sĕ plângă cu vorbe.

„Tăcețĭ, căcĭ acum mi-e silă sĕ vĕ mai audŭ!" se audi vorba grea a lui Niță, trecŭ apoi pe lângă patŭ, pipăĭ cârpa ce se afla acolo, o luă în mână, se uită la ea și o aruncă pe podinĭ lângă nevastă-sa. Îșĭ scóse mai pe urmă pipa și începŭ sĕ o îndópe cu tutunŭ.

Păuna aruncă ochii la cârpă și tresărĭ, dér de ridicatŭ nu o ridică. Linca îșĭ luă mânile dela ochĭ, ridică ea cârpa de josŭ, și o băgă în sînŭ.

După câteva clipe, Niță chemă lângă sine pe băiĕtulŭ Nicolae șĭ'lŭ întrebă o vorbă. Băiatulŭ, în locŭ sĕ'i rĕspundă, îlŭ întrebă, că de ce plângŭ cu toții?

Nimenea n'a rĕspunsŭ nimica, ér Linca, ne mai putêndu-se stăpâni, eși în tindă și se rădimă de scara ce era pusă la gura podului.

Niță deschise ușa și se uită la Linca ce face, și îndată apoi se întórse ér în casă, făcŭ câțĭ-va pașĭ, se opri înaintea nevesti-si și începŭ sĕ clatine din capŭ.

„Nevastă", grăi elŭ rarŭ și apăsatŭ, făcêndŭ cu degetulŭ, „ține minte!".

Păuna mușcându'șĭ budele plecă capulŭ în josŭ, dér nu mai îndrăsni sĕ scótă o vorbă din gură.

X

O ḑi norocósă!

Câștigase bietulŭ Niță Dragă unŭ fiorinŭ întregŭ, lucru ce nu s'a întêmplatŭ de multă vreme, și era fórte mulțămitŭ în sine pentru acestŭ norocŭ, ce a datŭ peste elŭ. Nu era cine scie ce procopsélă mare unŭ fiorinŭ, dér acéstă întêmplare l'a făcutŭ sĕ nu desnădĕjduiéscă în puterile sale, l'a făcutŭ sĕ crédă că totușĭ nu este așa de rĕu în lume, cum gândea elŭ de obiceiu

ocasiunea distribuirei premiilorŭ, elevii dintr'unŭ institutŭ particularŭ au recitatŭ versurī italiene și albanese. Dant Effendi, unŭ scutarinŭ, inspectorulŭ scólelorŭ, care asistă la ceremoniă, a făcutŭ aspre observațiunī directorului institutului pentru că admite instrucțiunea în limba albanesă, care, după cum pretinde Effendi, este inutilă și condamnată a fi uitată. Aceste observațiunī au fostŭ urmate de amenințarea, că se va retrage institutului licența, décă se va continua cu predarea limbeī albanese.

Décă guvernulŭ otomanŭ voiesce se facă sĕ disparā limba albanesă, trebue sĕ ia mĕsurī multŭ mai radicale; cu confiscarea cărților nu póte ajunge la scopŭ. Trebue sĕ încépă prin a interdice mamelorŭ albanese d'a vorbi copiilorŭ în limba albanesă.

O limbă, care a pututŭ resista și șī-a menținutŭ curățenia sa cu tótă invasiunea turcéscă și cu tóte secolele de robiă, nu este ușorŭ d'a o estermina și d'a o face sĕ fiă uitată.

Demonstrațiune anti-germană.

In portulŭ francesŭ Havre au fostŭ luate josŭ de pe edificiu insemnele consulatului gemanŭ, murdărite și aruncate înaintea ușei unui germanŭ ce locuesce acolo. Acésta s'au întêmplatŭ nóptea și faptulŭ la comisŭ trei indivișī, pe carī poliția îi urmăresce și se speră, că vorŭ fi prinșī și dațī judecății. Diarulŭ francesŭ „France" și altele bănuiescŭ, că rĕufăcĕtorii arŭ fi fostŭ Germanī, carī orī nu suntŭ plăcuțī consulului germanŭ, orī au voitŭ sĕ pregătéscă perplexitățī autoritățilorŭ francese. Foile germane respingŭ bănuiéla acésta și numescŭ foile francese, care au eșitŭ la ivélă cu ea, necuviinciόse și șoviniste.

„Nordd. Allg. Zeitung" atacă violentŭ pe Francia, deși recunósce, că guvernulŭ francesŭ e gata a da satisfacțiune. Fóia bismarkiană dice, că acestŭ casŭ dovedesce din nou sĕlbătĕcirea poporului francesŭ, care nu se mai póte compara cu statele civilisate europene. O țéră unde ucigașī de soldațī germanī se potŭ achita în strigătele de bucuriă ale poporului; unde cei maltratațī fără vină și lipsițī de apĕrare, ca studenții germanī în Belfortŭ, nu potŭ afla nicī unŭ advocatŭ, care sĕ le represinte drépta lorŭ causă înaintea tribunalului; unde președintele unei camere de comerț, cum s'a întêmplatŭ în Nancy, refusa a da ajutorŭ după dreptŭ unei propunerī de tóte dilele în afacerī de concursŭ, fiindcă propunerea vinea dela unŭ Germanŭ; o astfelŭ de țéră se esclude însașī din cerculŭ națiunilorŭ morale. Dér germania întreține relațiunī cu națiunī civilisate ca și cu națiunī sĕlbatice și a învĕțatŭ sĕ trăiască și cu una și cu alta.

De sigurŭ că foile frencese, décă vorŭ rĕspunde, la rêndu-le vorŭ arăta cele ce se petrecŭ în Alsația-Lotaringia în urma asprelorŭ mĕsurī luate de guvernulŭ germanŭ contra Francesilorŭ.

SCIRILE DILEI.

Respingêndŭ curia cererea de nulitate a generalului *Traianŭ Doda* contra sentinții tribunalului din Aradŭ, sentința încă n'a primitŭ putere de dreptŭ, deórece în virtutea unei ordinațiunī ministeriale are sĕ se facă o nouă pertractare judecătoréscă, décă o sentință s'a pronunțatŭ în absența acusatului. Terminulŭ nouei pertractărī se va fixa în curêndŭ.

* * *

Adunarea generală extra-ordinară a *[Asoci]ațiunei pentru sprijinirea învĕțăceilorŭ [și s]odalilorŭ românī meseriașī"* din [Brașovŭ] este convocată pe Lunī, 7 (19) Noemvre a. c. la orele 5 p. m. în localulŭ „Meseriașului Românŭ". Obiectele de pertractare suntŭ: 1) Cum s'ar puté înmulți și sprijini meseriașii românī de tóte branșele? 2) Cum s'ar puté asigura ocupațiunea meseriașilorŭ românī? 3) O associațiune de consumŭ între Românī.

* * *

In privința *plasărei învĕțăceilorŭ românī la meserii în Brașovŭ*, Redacțiunea „Meseriașului Românŭ" face cunoscutŭ, că suntŭ în acestŭ scopŭ locurī disponibile pentru copii, carī voescŭ sĕ se aplice la croitorie, têmplărie, brutărie, cismărie și cojocărie. Condițiunile de primire suntŭ: Băeții sĕ aibă o etate de celŭ puținŭ 12 anī și sĕ scie sĕ cetéscă și sĕ scrie. Timpulŭ de ucenicie este de 4 anī. Părinții séu tutorii băeților suntŭ obligațī sĕ îngrijéscă de îmbrăcămintea lorŭ, și sĕ încheiă în acestŭ scopŭ unŭ contractŭ formalŭ după ce au espiratŭ 15 dile de probă. Măeștrii se obligă sĕ dea băeților costŭ, locuință și instrucțiunea trebuinciósă în meseria la care se vorŭ aplica. Neputêndŭ veni părinții séu tutorii copiilorŭ la Brașovŭ, ei potŭ prin unŭ actŭ făcutŭ la pretură sĕ împuternicéscă o altă persónă din Brașovŭ, ca sĕ închee contract. Asociațiunea meseriașilorŭ 'i supraveghéză în loculŭ părinților, plătesce taxele de scólă și cele la casurī de bólă.

* * *

Sub titlulŭ „Distincțiunea a doi învĕțătorī" scrie „Ellenzék" dela 24 Octomvre, că unŭ așa numitŭ Gyertyanffy Istvan a înființatŭ o fundațiune de 1000 fl. cu scopulŭ ca interesele acestei fundațiunī sĕ trécă în fiă-care anŭ în favorulŭ „Kulturegylet"-ului. Interesele de câte 50 fl. de pe anulŭ acesta și celŭ precedentŭ, fiindŭ destinate din partea „Kulturegylet"-ului pentru premiarea unui învĕtătorŭ maghiarŭ a și unui învĕțătorŭ românŭ, premiulŭ l'a câștigatŭ învĕțătorulŭ de statŭ din Săcele, Bartha Karoly, și învĕțătorulŭ greco-catolicŭ din Murĕșŭ-Sântana, Komesa George. Komesa, dice „E.-k.," servesce de 33 de anī ca învĕțătorŭ și este „mentorulŭ patrioticŭ" alŭ învĕțămêntului românescŭ. Lui Komesa 'i s'a datŭ premiulŭ cu anumite festivitățī, mergêndŭ la elŭ o deputațiune, alŭ căreia conducĕtorŭ a fostŭ primarulŭ Murĕșŭ-Oșorheiului. Fóia unguréscă mai spune, că acestŭ învĕțătorŭ a trimisŭ comitetului din Clușiu alŭ „Kulturegylet"-ului o adresă de mulțămită, care deși este scrisă rĕu ungueresce, dér „e unŭ modelŭ alŭ sentimentului patrioticŭ și alŭ consciinței de datoriă; îșī esprimă convingerea, că fiăcare învĕțătorŭ din Ungaria este datorŭ sĕ scie limba unguréscă, pentru ca sĕ pótă învĕța pe elevii sĕi limba patriei."

Scie autoritatea bisericéscă-scolară respectivă despre purtarea neromânéscă a acestui învĕțătorŭ susținutŭ cu pâne românéscă? Scie poporulŭ din Sântana, că învĕțătorulŭ sĕu e unéltă unguréscă în contra intereselorŭ românescī?

* * *

Nefericitulŭ orașŭ *Seghedinŭ*, după ce l'a pustiitŭ apa și prin noua sa ridicare pompósă s'a îngropatŭ în datorii și nĕcazurī, dilele aceste mai sosì scirea că și *institutulŭ de împrumutŭ și păstrare* d'acolo, întemeiatŭ cu 80,000 fl., a *bancrotatŭ*, avêndŭ peste 500,000 fl. datorii și perdêndu-se de totŭ 200,000 fl. depunerī d'ale ómenilorŭ sêrmanī, însĕ lucrătorī și cruțătorī. Foile „patriotice" plângêndu-se amarŭ spunŭ, că s'a adeveritŭ, că vina la acéstă cădere ruinătóre a acelei băncī de banī, ar fi mai cu sémă graba d'a se da acționarilorŭ pré curênd dividende câtŭ se póte de marī, fără a se îngriji de unŭ fondŭ de reservă. Afară de aceea se mai impută direcțiunii, că a datŭ pré cu ușurință împrumuturī, fără garanțiă potrivită, că s'a întinsŭ mai multŭ de câtŭ i-a ajunsŭ plapoma, că șī-a uitatŭ de datorința și putința sa și a vrutŭ sĕ jóce rolulŭ de bancă mare; că controla a fostŭ slabă și alte mai multe învinuirī d'acestea. Cercetarea judecătoréscă va descoperi tóte.

* * *

Alegerile pentru cameră s'au terminatŭ în tóte trei colegiile electorale din *România*. Resultatulŭ alegerilorŭ e favorabilŭ guvernului.

* * *

Despre *artiștii noștri românī în streinătate* se comunică: D-na *Darclée* (Hartularŭ) va juca la 1 Noemvre n. în „Romeo și Iulieta" la opera din *Parisŭ*; D-lŭ *Gabrielescu* jucà cu mare succesŭ în *Treviso* pe „Hernani"; D-șóra Elena *Teodorini* debutéză în „Gioconda" la 15 Noemvre în *Roma*; D-șóra Maria *Sani* obținù în „Faust" unŭ succesŭ strălucitŭ pe scena din *Nantes*; D-lŭ *Demetrescu* se află în Melbourne (Australia), unde a jucatŭ cu succesŭ pe Edgard din „Lucia".

* * *

Sinodulŭ episcopescŭ sêrbescŭ a alesŭ *episcopŭ alŭ Vêrșețului* pe archimandritulŭ *Miron Nicolicī* din Pacrațŭ.

* * *

Se scrie din *Brăila*, că mișcarea comercială e fórte mare în acelŭ orașŭ. O mare cantitate de vinŭ se espórtă pentru Italia.

Congresulŭ naționalŭ bisericescŭ.

(Raportŭ specialŭ alŭ „Gaz. Trans.")

Sibiiu, 11/23 Oct. 1888.

Ședința a XII.

Presidiulŭ îlŭ ocupă Prea Sânția Sa Episcopulŭ Aradului, părintele *Ioanŭ Mețianŭ*.

Ședința se deschide punctŭ la 4 óre p. m.

1. Se autentică protocolulŭ ședinței dinainte de prândŭ.

2. Cav. Ioanŭ de *Pușcariu* repețesce propunerea sa, neacceptată înainte de prândŭ, acum ca propunere de sinestătătóre, adecă ca Consistoriulŭ Metropolitanŭ sĕ provóce pe celŭ alesŭ în 2 cercurī a opta pentru unulŭ și apoi a dispune alegere nouă în celŭ neoptatŭ. — Se transpune Comisiunei organisătóre.

Ordinea dilei.

3. Comisiunea bisericéscă, prin raportorulŭ Dr. *G. Popovicī*, protopopŭ, comunică raportulŭ Consistorului Metropolitanŭ ca' senatŭ bisericescŭ. Din acestŭ raportŭ se vede, că în genere relațiile suntŭ favorabile; unde amŭ datŭ înapoi, amŭ făcut'o în mĕsură mică; de regulă am progresatŭ, și pe puține terene stagnămŭ, adecă susținemŭ statulŭ quo.

Dintre propunerile Comisiunii org. asupra acestui raportŭ, Vĕ comunicŭ:

a) Consistoriulŭ Metropolitanŭ sĕ îngrijéscă, ca datele statistice sĕ fie presentate cu formulare uniforme și rubricele sĕ fiă astfelŭ întocmite, încâtŭ dintr'ênsele sĕ se póte conclude progresulŭ séu regresulŭ în privința religiósă-morală. Acéstă propunere s'a primitŭ.

b) In privința concubinatelorŭ sĕ se céră dela guvernŭ, ca organele administrative sĕ dea mână de ajutorŭ organelorŭ nóstre bisericescī. — S'a primitŭ.

Pe drumŭ, până a sositŭ acasă, felŭ de felŭ de cugete i-au trecutŭ prinŭ capŭ, carī l'au făcutŭ sĕ se întăréscă în sine, și sĕ dică, că totŭ nu'lŭ va lăsa Dumnedeu, și că décă elŭ este pĕcătosŭ, celŭ puținŭ vre-unulŭ din copii va fi plăcêndŭ celui de susŭ și astfelŭ nu va fi uitatŭ cu totulŭ, ci din când în când totŭ va trimite unora séu altora vr'unŭ cugetŭ bunŭ, și'i va da de lucru, căcī dicea elŭ: „când nu va vré Dumnedeu cu omulŭ, giaba îșī va trudi ósele, (pentru-că totŭ nu o va scóte la nicī o cale și orī câtŭ s'ar munci, nu o va scóte la unŭ căpĕtâiu".

Așa era Niță astă-séră, când se întorcea dela muncă, și când omulŭ e astfelŭ, e de ajunsŭ pentru a'șī uita întru câtva de dilnicile nĕcasurī și a se mângăia în sine pentru orī și câte năpĕstuirī arŭ ajunge pe capulŭ sĕu. Astădī nicī n'a beutŭ rachiu, ba nicī prin gândŭ nu i-a trecutŭ așa ceva. Elŭ se gândea cum sĕ agoniséscă și cum sĕ strîngă parale pentru a'șī alunga neajunsurile.

Ajungêndŭ acasă, intrà în curte, și când vrù sĕ mérgă în casă, se întâlni în tindă cu nenorocita sa fată, cu Linca, și câtŭ o vĕdù îlŭ cuprinse unŭ fiorŭ. Era tristă de totŭ biata fată și acestŭ lucru îi făcea rĕu lui Niță.

Schimbà o vorbă cu Linca, intrà în casă și se aședà pe o laviță de lângă părete. Rĕmase puținŭ acolo sĕ se odihnéscă și într'unŭ târdiu îșī luà pălăria din capŭ, o puse lângă elŭ, se desbrăcà de haină, aruncà cârligulŭ și funia după ușe, și apoi începù sĕ'șī netezéscă pĕrulŭ de pe frunte.

„Ce va fi avêndŭ lumea cu mine?" se întreba elŭ și clătina din capŭ. „Décă s'a întêmplatŭ nenorocirea asta în casa mea, eu am sĕ o suferŭ, ce are lumea cu mine? Décă mī-ar da înca-i ceva, dér așa numai sĕ'șī bată jocŭ de tine, e lesne. E lesne de totŭ, ba încă e prea lesne; numai de nu i-ar pedepsi și pe ei Dumnedeu cu vr'o năpaste!" gătà elŭ vorba și'șī întórse capulŭ de se uità pe feréstră.

Din Cósta Prundului se surpase ca douĕ róbe de petrișŭ și căduse în curte și se mira cum de n'a vĕdutŭ când a intratŭ, cum de n'a fostŭ mai cu băgare de sémă, sĕ fi făcutŭ ceva mai dinainte pentru a sprijini prundișulŭ, ca sĕ nu se mai surpe, și se nĕcăjea cu firea, dér în cele din urmă îi trecù nĕcasulŭ și dise:

„E lesne sĕ te căescī după ce s'a întêmplatŭ, dér înzadarŭ. Așa'sŭ lucrurile în lume, le vedemŭ totŭ după ce le punemŭ rĕu la cale. Așa'sŭ lucrurile în lume," grăi elŭ în sine și aducêndu'șī aminte de Chiva, rĕmase pe gândurī... „Biata Chiva," dise elŭ așa pe jumătate, óre ce pĕcatŭ sĕ fi făcutŭ ea, de a cădutŭ pedépsa și pe capulŭ ei? Nu putemŭ sĕ vedemŭ tóte lucrurile mai înainte și nicīodată nu suntemŭ sigurī de ceea ce are sĕ se întêmple. Nĕcasurī d'ale lumei!" îșī gândi elŭ și se aședà pe prispa vetrei. Elŭ nu vrea sĕ stea de vorbă cu Linca, și de aceea fórte iute isprăvea vorba cu ea și'lŭ supĕra prea multŭ când vedea, că fata lui nu se póte uita dreptŭ în ochii omului.

Într'aceea sosì și Păuna, nevastă-sa, intrà în casă, dădù bună séra și începù vorba cu bărbatu-sĕu. Spunea totŭ despre alte lucrurī, ocolia și numai arareorī, când din întêmplare și fără voia ei venia vorba de ale casei, mai dicea câte ceva și'șī da părerea despre unele și altele, ér de obiceiu era tăcută.

Niță scóse din șerparŭ fiorinulŭ, îlŭ puse pe mésă și se uità mândru în ochii nevesti-si. Păuna rĕmase încremenită, nu vĕduse nicī când așa de bizuitŭ pe Niță, și'i părea bine că'lŭ vede astfelŭ, că cu tóte supĕrările ce'sŭ pe capulŭ lui, totușī e harnicŭ, ba încă mai harnicŭ ca până acum, și mai stăruitorŭ.

„Nu ne lasă Dumnedeu," grăi Niță după ce se uità din destulŭ la nevastă-sa și la fiorinŭ, apoi mai scotocindŭ în șerparŭ scóse încă vr'o doispredece creițarī și'i trântì pe masă dicêndŭ: „Sĕ ne punemŭ pe trébă nevastă, Dumnedeu ne va ajuta. Nu te mai supĕra atâta, căcī supĕrarea nicī unŭ bine nu aduce".

Păunii i-se umplură ochii de lacrimī și după ce se liniștì luà banii, îi puse în lăcrița mesei, ér mai apoi eși în tindă, se asedà pe unŭ scăunelŭ lângă Linca, și stătù cu ea multă vreme de vorbă.

* * *

c) In privința tipăririi cărțiloru bisericescĭ cu litere latine, se însărcinéză consistoriulŭ Metropolitanŭ a îngriji ca bisericele sĕ nu sufere lipsă de cărțĭ bisericescĭ, éră la Congresulŭ procsimŭ sĕ aștérnă unŭ proiectŭ pentru edarea cărțilorŭ bisericescĭ necesarii cu considerare și la cărțile bisericescĭ tipărite în România. — Se primesce.

d) In privința unei Academii teologice propusă încă la 1886, sĕ se céră votulŭ Prea Sântitului Sinodŭ Episcopescŭ.

4. Totŭ acéstă comisiă comunică, că ministrulŭ de resbelŭ a datŭ rĕspunsŭ negativŭ la cererea Congresului din 1886, ca sĕ ne dea la miliția unŭ Vicariu-episcopŭ-Campestru și cealaltă preoțime corĕspundĕtóre. — Comisiunea propune și Congresulŭ primesce, ca Consistoriulŭ Metropolitanŭ sĕ se pună în ințelegere cu Consistoriulŭ Episcopiei resp. Metropoliei din Cernăuțĭ și cu celŭ din Carlovețŭ și tóte împreună sĕ reînoiéscă pașii de lipsă la timpŭ potrivitŭ.

5. Comisiunea alésă spre a-șĭ da părerea, décă mai e de a se ține așa numita Delegațiune pentru comunele mixte, precum și pentru deslegarea celorlalte afacerĭ comune cu Sêrbii, face propunerile următóre:

a) Delegațiunea se susține cu cerculŭ de activitate de mai înainte, întru câtŭ nu e îndeplinitŭ, sub presidiulŭ Metropolitului, pe care ca vicepreședinte ilŭ va înlocui Episcopulŭ Aradului Ioanŭ Mețianu afară de aceea încă 5 membri din Sinodŭ.

b) Consistoriele eparchiale fiă-care va avé a aduna materialulŭ necesarŭ, resp. documentele de lipsă pentru procese pe séma comunelorŭ de pe teritoriulŭ sĕu.

c) Când între Delegațiune și Consistorii va fi vre-o diferință, aceea se va aplana în ședințe comune.

Delegațiunea face raportŭ despre activitatea sa în fiecare anŭ la sinódele eparchiale din Caransebeșŭ și Aradŭ, asemenea și la congresŭ, respective la Consistoriulŭ metropolitanŭ.

e) Eparchiele ca atarĭ, prin organele lorŭ, încă suntŭ datóre a face rapórte către congresŭ despre starea causelorŭ de despărțire totdéuna, când se întrunesce Congresulŭ.

f) Atâtŭ spesele delegațilorŭ, câtŭ și cele ale comunelorŭ sĕrace, pe basa assignării președintelui delegațiunii le preîntêmpină fondulŭ esistentŭ pentru despărțirea comunelorŭ micste.

6. La propunerea deputatului Paulŭ *Rotariu*, se esprimă mulțămită foștilorŭ membri ai delegațiunii.

La propunerea dep. *Dr. Gallŭ*, se esprimă deosebită mulțămită Pré Sânției Sale părintelui episcopŭ alŭ Aradului, carele în cualitate de vice-președinte alŭ delegațiunei menționate mai suntŭ, totdéuna cu energia recerută a luatŭ inițiativa și cu stăruință de ferŭ a dusŭ în deplinire lucrările începute.

8. In fine la propunerea episcopului Ioanŭ *Mețianu*, se alegŭ în delegațiune: Antonŭ Mociony, V. Babeșiu, Dr. Ios. Gallŭ, I. Lengerŭ și I. Bartolomeiu.

Cu acésta, după ce se anunță ședința proximă pe mâne la 9 óre a. m., se încheiă cea presentă la $6^{1}/_{2}$ óre.

Darea pentru „scopurĭ culturale.“

„Kolozsvar“ vrêndŭ sĕ arate necesitatea acestui aruncŭ de dare pentru „scopurĭ culturale,“ reproduce o statistică cu privire la numĕrulŭ celorŭ ce sciu ceti și scrie în raportŭ cu numĕrulŭ locuitorilorŭ din singuraticele comitate din Ardélŭ. Étă statistica:

In comitatulŭ:	ai cărui locuitorĭ suntŭ:	sciu ceti și scrie numai:
Solnocŭ-Dobêca	193,677	17.659.
Cojocna	196,307	32,603.
Hunedóra	248,920	31,467.
Sibiiu	141,627	48,711.
Brașovŭ	83,929	32,857.
Bistrița-Năsĕudŭ	95,617	22,844.
Turda-Arieșŭ	137,035	17,276.
Mureșŭ-Turda	158,999	37,567.
Făgărașŭ	84,571	15,696.
Maramurĕșŭ	227,436	23,315.

Din acéstă statistică vrea „Kolozsvar“ se arată, că a fostŭ o necesitate a a se arunca pe locuitorii din comit. Solnocŭ-Dobêca darea suplimentară pentru „scopurĭ culturale“, deórece în comitatulŭ Solnocŭ-Dobêca e mai micŭ ca orĭ în care altŭ comitatŭ numĕrulŭ celorŭ ce sciu ceti și scrie.

Putére-ar fóia unguréscă sĕ ne spună de ce felŭ de „scopurĭ culturale“ e vorba? Pentru cultură kulturegyletistă se vêră cu sila mâna în punga contribuabililorŭ orĭ pentru cultura națională a acestora? Și încă ceva: ungioresce orĭ românesce nu sciu cei maĭ mulțĭ ceti și scrie în comitatulŭ Solnocŭ-Dobêca? Ce felŭ de cetitŭ și scrisŭ ințelege fóia unguréscă, pe celŭ kulturegyletistŭ, orĭ pe celŭ românescŭ?

Scirĭ polițienescĭ.

Sâmbătă diminéța a fostŭ găsitŭ unŭ individŭ spênḑuratŭ de cârligulŭ unei ferestre din dosulŭ casei lui Jarosi. In urma cercetărilorŭ făcute imediatŭ de poliție, s'a constatatŭ, că spênḑuratulŭ, care venise la têrgulŭ Brașovului, este unŭ negustorŭ slovenŭ. Faptulŭ, că elŭ purtase la sine o sumă mai mare de banĭ, 300 fl, și că nu s'au găsitŭ la elŭ nicĭ banii, nicĭ césorniculŭ, făcù sĕ crédă în posibilitatea unui omorŭ pentru a fi jefuitŭ. In urma acésta poliția a pusŭ în mișcare întregulŭ aparatŭ ce'i stă la dispozițiune, ca sĕ descopere pe făptuitorĭ. Din visitarea medicală însĕ resultă, că în casulŭ de fațā e o sinucidere, deórece nu se găsesce pe corpŭ nicĭ o urmă de violență. Nu e esclusă posibilitatea, ba chiar probabilitatea, că spênḑuratulŭ a fostŭ jefuitŭ înainte de a se sinucide, orĭ că furtulŭ s'a comisŭ după sinucidere. Poliția însĕ urmeză cu cercetările.

DIVERSE.

Animale sĕlbatice în India. In India britanică au fostŭ omorîțĭ prin animale sĕlbatice în anulŭ 1886, după cum arată rapórtele oficiale, 24,841 de ómenĭ și anume 22,134 prin șerpĭ, 928 prin tigri, 222 prin lupĭ, 194 prin leoparḑĭ, 11 prin urșĭ, 57 prin elefanțĭ, 24 prin hiene și 1169 prin alte animale, precum scorpionĭ, șacalĭ, porcĭ sĕlbaticĭ, crocodilĭ, bivolĭ, cânĭ turbațĭ și vulpĭ turbate. In acelașŭ anŭ au fostŭ omorîte prin fêre sĕlbatice 57,451 de vite de totŭ feliulŭ și adecă 23,769 prin tigri, 22,275 prin leoparḑĭ, 4,275 prin lupĭ, 2514 prin șerpĭ, 1312 prin hiene și 758 prin urșĭ. Uciderea ómenilorŭ și a animalelorŭ pare a cresce; numĕrulŭ ómenilorŭ omorîțĭ e mai mare ca în fiă-care din cei 10 anĭ precedențĭ. In anulŭ 1886 au fostŭ omorîte 22,417 de animale sĕlbatice și 417,596 de șerpĭ.

Cânĭ vindecătorĭ de bóle. Unŭ medicŭ americanŭ, plecândŭ din principiulŭ, că țĕranulŭ rănitŭ orĭ lovitŭ pune pe cânele sĕu de linge acolo unde'lŭ dóre, s'a apucatŭ d'a studiatŭ principiele, ce facŭ din limba acestui animalŭ unŭ agentŭ de ușurare și de vindecare. Conclusiunile sale suntŭ așa de avantagióse pentru specia cânéscă, că s'a hotărîtŭ sĕ deschidă în curêndŭ o stațiune terapentică cu cânii. Localitatea, în care se va stabili, lângă Zurich, va lua numele de Zungenbad. Cânĭ de tóte speciile vorŭ fi acolo la disposițiunea bolnavilorŭ, rănițilorŭ, nervoșilorŭ și, după ordonanța doctorului, vorŭ linge părțile suferitóre într'unŭ timpŭ determinatŭ. Hrana acestorŭ simpaticĭ auxiliarĭ ai sciinței va fi studiată și alimente apropiate vorŭ fi date cânilorŭ de către servitorĭ specialĭ. Se citéză deja vindecărĭ miraculóse, care facŭ a se prevedé unŭ succesŭ mare pentru stațiunea terapeutică dela Zungenbad. „Figaro“, de unde luămŭ aceste rêndurĭ, nu se îndoiesce, că eleganții și elegantele din tótă lumea vorŭ adopta și acestŭ modŭ nou de curarisire, precum au adoptatŭ băile de mare.

ULTIME SCIRĬ.

Viena, 26 Octomvre. Ministrulŭ de comerciu, primindŭ o deputațiune a consiliului de administrație a liniei ferate Cernăuțĭ, a ḑis că trebue sĕ se aștepte înainte de tóte sosirea raporturilorŭ esacte despre secvestrarea liniei Roman-Iașĭ-Ițcanĭ. Consiliulŭ pregătesce unŭ memoriu ce'lŭ va adresa miniștrilorŭ de comerciu și alŭ afacerilorŭ streine. „Fremdenblatt“ admite de altmintrelea, că guvernulŭ austriacŭ n'are dreptulŭ de a interveni; se crede că guvernul din Bucurescĭ va fi póte dispusŭ sĕ cumpere partea românéscă a liniei Lemberg-Cernăuțĭ-Iașĭ.

Parisŭ, 25 Octomvre. Se anunță din Berlinŭ „Jurnalului des Débats“, că cu tóte desmințirile oficióse, se póte privi căsĕtoria principesei Victoria, sora împĕratului germană, cu principele de Battenberg ca hotărîtŭ în principiu și ca trebuindŭ sĕ fiă anunțată în curêndŭ.

Parisŭ, 27 Octomvre. Se anunță din Berlinŭ, că proiectulŭ de călĕtoriă alŭ împĕratului Wilhelm II în Spania pare, că e părăsitŭ.

Cursulŭ pieței Brașovŭ

din 28. Octomvre st. n. 1888.

Bancnote românescĭ	Cump.	9.33	Vênd.	9.40
Argintŭ românescŭ .	„	9.30	„	9.35
Napoleon-d'orĭ . . .	„	9.62	„	9.65
Lire turcescĭ . . .	„	10.90	„	10.95
Imperialĭ	„	9.90	„	9.95
Galbinĭ	„	5.72	„	5·77
Scris. fonc. „Albina“ 6%	„	101.—	„	—.—
„ „ „ 5%	„	98.—	„	98.50
Ruble rusescĭ . . .	„	127.—	„	128.—
Discontulŭ	$6^{1}/_{2}$—8% pe anŭ.			

Cursulŭ la bursa de Viena

din 27 Octomvre st. n. 1888.

Renta de aurŭ 4%	101.55
Renta de hârtiă 5%	92.65
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare .	104.50
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (1-ma emisiune) . .	98.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (2-a emisiune) . .	—.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune) . .	116.—
Bonurĭ rurale ungare	104.60
Bonurĭ cu clasa de sortare	104.60
Bonurĭ rurale Banatŭ-Timișŭ . . .	104.40
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.40
Bonurĭ rurale transilvane	104.40
Bonurĭ croato-slavone	104.—
Despăgubirea pentru dijma de vinŭ ungurescŭ	99.50
Imprumutulŭ cu premiulŭ ungurescŭ	130.50
Losurile pentru regularea Tisei și Seghedinului	125 10
Renta de hârtiă austriacă	82.10
Renta de argintŭ austriacă	82.55
Renta de aurŭ austriacă	109.80
Losurĭ din 1860	140.25
Acțiunile băncei austro-ungare . . .	873.—
Acțiunile băncei de creditŭ ungar. .	305.75
Acțiunile băncei de creditŭ austr. .	312.40
Galbenĭ împĕrătescĭ	5.77
Napoleon-d'orĭ	$9.62^{1}/_{2}$
Mărcĭ 100 împ. germane	$59.25^{1}/_{2}$
Londra 10 Livres sterlinge	121.50

Editorŭ și Redactorŭ responsabilŭ:
Dr. Aurel Mureșianu.

Trecuseră doi anĭ de ḑile dela sosirea Linchii din Bucurescĭ.

Niță era vĕduvŭ și'șĭ vedea singurŭ de nĕcazurile sale. Era în sine óre-cum nemulțămitŭ, căcĭ bine că nu'i fusese așa dragă nevastă-sa Păuna, dér totușĭ simția lipsa unei femei în casă.

Elŭ avea unŭ nepotŭ de unŭ anŭ și jumătate, ilŭ chema Florea și era unŭ băiétŭ frumosŭ de totŭ. Acestŭ nepotŭ a primitŭ viéța pe când mamă-sa, Linca, șĭ-a datŭ sufletulŭ, și orĭ câte erau pe capulŭ bĕtrânului Niță, totușĭ se bucura fórte multŭ când se gândia, că Florea va fi mare, că Nicolae va fi mare și că îi vorŭ mângâia ei bĕtrânețele.

Fetele lui, Chiva și Marina, erau harnice, lucrau pe întrecute și câștigau multŭ de totŭ șĭ-apoi când este câștigŭ la casa omului, uițĭ de tóte celelalte lucrurĭ.

Era o Dumineсă de totŭ frumósă. Niță sta în pragulŭ ușei și se cugeta la felŭ de felŭ de întêmplărĭ din lume, și cum era pusŭ pe gândurĭ, nicĭ nu vedea pe Nicolae și pe Florea, pe nepoțelulŭ sĕu, carĭ se jucau prin curte. Aude de-odată unŭ plânsetŭ, îșĭ ridică privirea și se uită ca speriatŭ. Florea, umblândŭ prin curte totŭ de-afuga, se împedecă și căḑù. Câtŭ era de bĕtrânŭ, sări Niță de pe pragŭ, alergă la băețĭ, luă pe Florea de mână, se întórse la loculŭ unde șeḑuse până acum și începŭ sĕ'sĭ mângâe nepoțelulŭ cu vorbe blânde.

„Tacĭ, dragul moșului, tacĭ că nu-țĭ va fi nimica.“ Florea tăcù.

Niță mai ținù câtŭ mai ținù pe nepotu-sĕu în brațe, ér mai apoi lăsându-lŭ érășĭ prin curte, se ridică de pe pragŭ și rĕmase în mijloculŭ curții cuprins de o mișcare sufletéscă care-lŭ făcea sĕ nu mai aibă astêmpĕrŭ și sĕ nu-șĭ mai afle loculŭ unde sĕ-șĭ pótă mulțămi firea sa. Eși din curte și nu se întórse până târḑiu pe vremea prânḑului.

Ceea ce-i pricinuia acéstă mișcare sufletéscă era o întêmplare, la care nicĭ nu se așteptase.

Băiatulŭ, care ceruse pe Chiva, s'a întorsŭ la casa lui Niță, s'a împăcatŭ din tóte și în scurtă vreme avea sĕ făcă nunta. De asemenea Marina, fata cea pornită a lui Niță, se făcuse mai cu minte și mai muncitóre ca până acum și era și ea în vorbă cu unŭ băiatŭ.

Nu-i lucru puținŭ ca Niță sĕ fiă atâtŭ de mângâiatŭ la bĕtrânețe, sĕ-șĭ mărite amêndouĕ fetele într'unŭ anŭ. Dér deși s'a bucuratŭ, era cu tóte acestea nĕcăjitŭ în sufletulŭ sĕu și adeseorĭ grăia: „De-ar fi trăitŭ biéta nevastă-mea, sĕ se bucure și ea!“

Mai deunăḑĭ se întêmplase însĕ, că unŭ vecinŭ, unŭ omŭ cu casă grea, totŭ hamalŭ de meseriă, luândŭ în spate o sarcină prea mare, l'a năpăditŭ sângele pe gură și după trei ḑile șĭ-a datŭ sufletulŭ. Acéstă întêmplare l'a pusŭ pe Niță pe gândurĭ, căcĭ se cugeta la Trina, la fie-sa cea mare, care încă avea o casă de copii și alŭ cărei bărbatŭ, de lacomŭ ce era la muncitŭ, încă putea sĕ pățéscă așa ceva. Tocmai acum, când era în ajunulŭ de a-șĭ mărita amêndouĕ fetele, când era bietulŭ Niță plin de bucuriă în sufletulŭ sĕu, acéstă întêmplare i-a datŭ de gânditŭ și pe când câte cineva îi ḑicea câte o vorbă bună pentru noroculŭ ce a datŭ peste elŭ, sĕrmanulŭ Niță mulțămea flăcăruia cu inimă curată, dér în sine se gândea necontenitŭ la nestatornicia lucrurilorŭ din lumea acésta. „Dumneḑeu nu dă bănĕtățile pe veciă,“ ḑicea elŭ adeseorĭ.

*

Niță e bĕtrânŭ și trăesce încă și aḑĭ. E încă totŭ vĕduvŭ. In fiecare diminéță ilŭ veḑĭ coborându-se în cetate pentru a-șĭ agonisi ceva, ér séra târḑiu ilŭ veḑĭ întorcêndu-se, când mai veselŭ, când mai tristŭ, după cum a fostŭ ḑiua de bună, ilŭ veḑĭ gârbovitŭ de bĕtrânețe și de muncă, cu funia pe spate, cu cârligulŭ la brâu, trăgêndu-șĭ bĕtrânele lui picióre prin prafulŭ drumului. Acum este de 59 de anĭ și totușĭ muncesce încă. Ii place sĕ muncéscă, și nicĭ odată nu-lŭ veḑĭ tristŭ de totŭ, ci totdéuna o radă de veselie și o mulțămire sufletéscă veḑĭ în fața lui.

Ișĭ măritase fetele și muncea încă din rĕsputerĭ, căcĭ Florea era abia de unŭ anŭ și jumĕtate, și Florea era nepoțelulŭ sĕu dela fie-sa Linca.

I. C. Panțu.

No. 53 / 1888

Concursŭ.

Pentru ocuparea postului de învĕţătorŭ ordinarŭ în classa a II-a a scólei *conf. gr. cat. din Rodna nouă* se escrie prin acésta concursŭ cu terminulŭ pănă la *4 Noemvrie st. n. a. c.*

Emolumentele împreunate cu acestŭ postŭ suntŭ:

1. salariu plătitŭ în rate lunarĭ din fondulŭ scol. conf. locale anticipative, în sumă de *200 fl. v. a.* pre anŭ.

2. *40 fl. v. a.* relutŭ de cuartirŭ şi lemne focalĭ.

Doritorii de a ocupa acestŭ postŭ au sĕ-şĭ suştérnă documentele prescrise prin lege: *testimoniu de cualificaţiune şi din limba maghiară, absolutoriu preparandialŭ, testimoniu de serviciulŭ de până acum,* décă a servitŭ încă ca învĕţătorŭ, şi *testimoniu de moralitate*—la adresa acestui presidiu până la terminulŭ prescrisŭ.

Presidiulŭ senatului scol. conf. gr. cat.

Rodna nouă, (Uj.-Rodna, comit. *B.-Naszód*) 19 Octomvrie 1888. p. u. Ó.-Rodna.

Presidele: Ilarionŭ Filipoiu, parochŭ gr. cat.

Notariulŭ: Teodorŭ Iepurean, învĕţătorŭ.

176.2—1

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de învĕţătorŭ la scóla conf. gr. cat. din Feldru, vicariatulŭ Rodna, cu unŭ salariu anualŭ de *160 fl. v. a.*, care se va primi în rate lunare anticipative din fondulŭ scólei, se escrie concursŭ până în *11 Noemvrie a. c.*

Doritorii de a ocupa acestŭ postŭ învĕţătorescŭ vorŭ avé a suşterne suplicile lorŭ înainte de timpulŭ hotărîtŭ la subsemnatulŭ senatŭ cu următórele documente:

Testimoniu despre absolvirea cursului preparandialŭ, şi de cualificaţiune şi din limba maghiară, testimoniu de moralitate şi de serviţiu de până acum.

Dela senatulŭ scólei conf. gr. cat.

Feldru, în 23 Octomvrie 1888.

Preşedinte: **Gregoriu Mureşianu,** parochŭ gr. cat.

Notarŭ: **Petrea Neamţu,** învĕţătorŭ.

178,3—1

Sz. 7625—1888. / tkv. számhoz. 177

Árverési hirdetményi kivonat.

A brassoi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság, közhirré teszi, hogy Koch Rozina végrehajtatónak Stamm András végrehajtást szenvedő elleni 448 frt. 13 kr. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a brassai kir. törvényszék területén lévő Botfalu határán fekvő, a botfalvi 35 számu tkben A+ alatt foglalt 1091/1, 1697/1. 2280, 4149, 5359, 4747/2, 7275, 7928, 8104, 8399 és 10079 hr. sz. ugy a 432 számu tkvben A+ alatt foglalt 594 és 595 hr. számu ingatlanoknak adós Stamm Andrást illető jutalékára az árverést 685 frt. ezennel megállapitott kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fenti ingatlanok az *1888 évi November hó 17-ik napján délelött 9 orakor* Botfalu község irodájában megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alol is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának egyenkénti 10%-át készpénzben, vagy az 1881 évi LX. t.-cz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881 évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t.-cz. 170. §-us értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséröl kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Brassóban 1888 évi Szeptember hó 1-én.

A kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.

Sosirea şi plecarea trenurilorŭ şi postelorŭ în Braşovŭ.

I. Plecarea trenurilorŭ:

1. Dela Braşovŭ la Pesta:

Trenulŭ de persóne Nr. 307: 7 óre 10 de minute séra.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 315: 4 óre 10 minute diminéţa.

2. Dela Braşovŭ la Bucuresci:

Trenulŭ acceleratŭ Nr. 302: 5 óre 37 minute diminéţa.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 318: 1 óră 55 minute după amédĭ.

II. Sosirea trenurilorŭ:

1. Dela Pesta la Braşovŭ:

Trenulŭ de persóne Nr. 308: 9 óre 46 minute înainte de amédĭ.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 316: 9 óre 52 minute séra.

2. Dela Bucureci la Braşovŭ:

Trenulŭ mixtŭ Nr. 317: 2 óre 32 minute după amédĭ.
Trenulŭ acceleratŭ Nr. 301: 10 óre 12 minute séra.

Rugămŭ pe domnii abonaţĭ ca la reînoirea prenumeraţiunei sĕ binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatului postalŭ şi numerii de pe făşia sub care au primitŭ diarulŭ nostru până acuma.

Administraţiunea „Gazetei Transilvaniei".

Tipografia A. MUREŞIANU, Braşovŭ.